

Poznámky pre učiteľa

27. novembra 2026

(Text preložený pomocou automatického prekladača)

Časť I: Prehľad

Časť I: Prehľad

Kľúčový text: 1Ján 4,1

Hlavné zameranie štúdia: Dan 10,7–19; 5Moj 13,1–5; Iz 8,20; Ján 11,25; Sk 15,36–39; Jer 28,9.15–17.

Úvod

Úvod

Skúšanie prorokov je biblickým príkazom a zaistuje, že tí, ktorí tvrdia, že hovoria za Boha, sú v súlade s Jeho pravdou. V 1. Jánovom 4,1 sú veriaci vyzývaní, aby „skúmali duchov, či sú z Boha“, s vedomím, že môžu povstať falošní proroci. Podobne 1. Tesaloničanom 5,20.21 kresťanom prikazuje, aby nepohrdali proroctvami, ale „všetko skúmali“ a „dobrého sa držali“. Tieto pasáže vyzdvihujú rozlišovanie a zdôrazňujú, že proroci musia byť hodnotení na základe svojej vernosti Písmu, ovocia svojej služby a dôkazov o svojom Božom povolaní. Toto meradlo platí tak pre biblických prorokov, ako aj pre tých, ako je Ellen G. Whiteová, ktorí tvrdia, že majú prorocký dar, a ako takí vyžadujú dôkladné a modlitebné skúmanie. Okrem štyroch základných skúšok – súladu s Písmom, svedectva zameraného na Krista, naplnených predpovedí a ovocia života a služby – možno na overenie prorockého daru uplatniť niekoľko ďalších testov.

Časť II: Komentár

Časť II: Komentár

1. Proroci musia byť hodnotení podľa štyroch základných biblických princípov.

V celom Písme povstávali falošní proroci a zvädzali Boží ľud klamnými posolstvami, ktoré odporovali Jeho pravde (Jer 23,16.17; Ezech 13,3; Mat 7,15). Ich prítomnosť vyvolala naliehavú potrebu skúšať všetkých prorokov a rozlišovať pravých od falošných (1Ján 4,1). Falošní proroci často hlásali to, čo ľudia chceli počuť, skôr než to, čo povedal Boh – ponúkali falošnú nádej, podporovali modloslužbu alebo viedli iných k hriechu (5Moj 13,1–5; 2Pet 2,1–3). V reakcii na to Boh poskytol jasné biblické testy na hodnotenie prorokov vrátane vernosti Písmu (Iz 8,20), naplnených predpovedí (5Moj 18,21.22), svedectva zameraného na Krista (1Ján 4,2; Zj 19,10) a ovocia ich života a diela (Mat 7,16–20). Tieto princípy chránia Boží ľud tým, že zabezpečujú, aby boli za Jeho poslov uznávaní iba tí, ktorých skutočne povolal a inšpiroval Boh (pozri Michael Campbell, „The Tests of a

Prophet“, *Ministry*, august 2022, s. 22–24,
<https://www.ministrymagazine.org/archive/2022/08/The-tests-of-a-prophet>).

2. V rámci štyroch základných skúšok možno použiť aj ďalšie biblické testy na overenie prorockého daru.

Štyri základné skúšky na hodnotenie proroka poskytujú silný biblický rámec pre rozlišovanie. Existujú však ďalšie špecifické testy, ktoré sú v súlade s týmto rámcom a zároveň ponúkajú ďalšiu jasnosť pri posudzovaní prorockých nárokov.

Skúška prorockého povolania a poverenia: Jedným z testov, ktorý stojí samostatne, no je pri hodnotení proroka zásadný, je Božie povolanie a poverenie daného jednotlivca. V celom Písme dostávali praví proroci jasné povolanie od Boha, často sprevádzané nadprirodzeným stretnutím, priamym pokynom alebo bremenom vloženým na ich plecia zvestovať Božie poslanstvo. Tento test sa líši od vernosti Písmu tým, že sa zameriava skôr na pôvod prorockej služby než na obsah posolstva. Napríklad proroci ako Mojžiš (2Moj 3,1–12), Izaiáš (Iz 6,1–8), Jeremiáš (Jer 1,4–10) a Pavol (Sk 9,1–19) zažili jasný okamih, v ktorom ich Boh oddelil pre ich dielo. Pravý prorok túto rolu nepreberá svojvoľne, ale je Bohom povolaný a poslaný (pozri Abraham J. Heschel, *The Prophets*, Part II [New York: Harper & Row Publishers, 1962], s. 206–226).

Skúška prorockej odvahy a nekompromisnej pravdivosti: Ďalší test sa týka odvahy a dôslednosti proroka pri odovzdávaní Božieho posolstva. Biblickí proroci neprispôbovali svoje poslanstvá tak, aby potešili ľudí alebo sa vyhli prenasledovaniu. Namiesto toho hovorili pravdu, aj keď to bolo nepopulárne alebo to ohrozovalo ich životy. Tento test je odlišný od skúšky života a ovocia proroka, ktorá hodnotí jeho morálny charakter, pretože skúma, či prorok stojí pevne aj napriek odporu. Jeremiáš, Eliáš a Ján Krstiteľ boli príkladom tejto odvahy (Jer 20,7–9; 1Kráľ 18; Mat 14,3–12). Naproti tomu falošní proroci sa často snažili udobriť si vládcov, lichotiť ľudu alebo vyhlasovať pokoj, kde žiadny pokoj nebol (Jer 6,14; Jer 23,16.17). Schopnosť stáť neochvejne tvárou v tvár odmietnutiu alebo prenasledovaniu je znakom Božieho poverenia.

Skúška nadprirodzených znamení a dôkazov: Hoci samotné zázraky pravosť proroka nepotvrdzujú, keďže aj falošní proroci môžu konať znamenia (Mat 24,24), existujú prípady, kedy Boh dáva nadprirodzené znamenia, aby potvrdil Božie povolanie proroka. Toto overenie nie je to isté ako naplnená predpoveď, ktorá preveruje spoľahlivosť proroka v priebehu času. Tento test skôr skúma, či Boh potvrdzuje službu proroka činmi, ktoré dokazujú Boží zásah, ako sú uzdravenia, videnia alebo zázračné znamenia. Eliášova konfrontácia s bálovými prorokmi (1Kráľ 18,20–40), Mojžišove zázraky v Egypte (2. Mojžišova 7–12) a Pavlova skúsenosť s vytrhnutím do tretieho neba (2Kor 12,1–4) ilustrujú, že Boh niekedy poskytuje nadprirodzené potvrdenie. Tento test sa však musí vždy posudzovať spoločne s ostatnými skúškami, pretože samotné nadprirodzené javy pravosť proroctva nezaručujú.

Skúška budovania a duchovného úžitku: Posledným svojbytným testom je, či poslanstvo proroka buduje, napomína a posilňuje vieru spoločenstva. Pavol v 1. Korinťanom 14,3 poznamenáva, že proroctvo posilňuje, povzbudzuje a teší Boží ľud. Tento test sa líši od skúšky svedectva zameraného na Krista, pretože sa pozerá na praktický dopad prorockého

posolstva, nie na jeho doktrínálne zameranie. Právě proroctvo volá ľudí k pokániu, viere a hlbšiemu duchovnému rastu. Naopak, falošní proroci často vedú ľudí do zmätku, rozdelenia alebo duchovnej otupenosti (Ezech 13,22; 2Pet 2,1–3). Hoci služba pravého proroka niekedy prináša varovania, v konečnom dôsledku vedie k usvedčeniu z hriechu a duchovnej obnove, nie k zúfalstvu či sebauvyšovaniu.

3. Biblické testy by sa mali aplikovať na prorockú službu Ellen G. Whiteovej.

Pri aplikácii na Ellen G. Whiteovú poskytujú štyri základné skúšky – vernosť Písmu, naplnené predpovede, svedectvo zamerané na Krista a ovocie života a služby – silné dôkazy podporujúce jej prorockú službu.

Na ďalšie štúdium: Diskusiu o tom, ako sa štyri základné biblické testy uplatňujú u Ellen G. Whiteovej, nájdete v knihe Gerhard Pfandl, *The Gift of Prophecy: The Role of Ellen White in God's Remnant Church* (Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2008), s. 58–64, <https://egwwritings.org/read?panels=p14266.368&index=0>.

Prorocké povolanie a poverenie: Ellen G. Whiteová neprijala prorockú rolu z vlastnej iniciatívy. V sedemnástich rokoch, po millerovskom sklamaní v roku 1844, dostala svoje prvé videnie, v ktorom videla adventný ľud kráčajúci po úzkej ceste k Novému Jeruzalemu. Veľmi sa však zdráhala prorocké povolanie prijať, cítila sa nehodná a fyzicky slabá. Napriek tomu po obdržaní viacerých videní od Boha a vďaka povzbudeniu od spoluveriacich svoju rolu prijala. Podobne ako Jeremiáš (Jer 1,6–10) sa spočiatku bránila a odvolávala na svoju osobnú slabosť. Rovnako ako Izaiáš (Iz 6,5–8) zažila hlboké duchovné stretnutie, ktoré premenilo jej poslanie. A rovnako ako u Pavla (Sk 9,1–19) jej služba vzišla z okamihu Božieho zásahu. Jej povolanie potvrdili aj raní adventní veriaci, z ktorých mnohí boli svedkami jej skúseností pri videniach a hlbokého vplyvu jej posolstiev na celé hnutie.

Prorocká odvaha a nekompromisná pravdivosť: Ellen G. Whiteová nikdy neprestala vyslovovať ťažké, nepopulárne pravdy. Karhala hriech, spochybňovala ľahostajnosť a sebauspokojenie a volala po reforme životného štýlu, správy cirkvi i osobnej svätosti. V duchu biblických prorokov, akými boli Eliáš (1Kráľ 18) a Ján Krstiteľ (Mat 14,3.4), bola ochotná vystúpiť proti nepravostiam bez ohľadu na osobnú cenu. Jej ochota stáť za pravdou napriek odporu potvrdzuje biblický prorocký vzorec. (Pozri Gilbert M. Valentine, *The Prophet and the Presidents* [Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2011]. Táto kniha pojednáva o vplyve Ellen Whiteovej na vedenie ranej Cirkvi adventistov siedmeho dňa.)

Nadprirodzené znamenia a dôkazy: Hoci Ellen G. Whiteová nespoliehala na zázraky ako na dôkaz svojho povolania, jej prorocké skúsenosti sprevádzali početné nadprirodzené aspekty, ako boli fyzické fenomény počas videní a mimoriadne poznanie minulých i budúcich udalostí (pozri Herbert Douglass, *They Were There: Stories of Those Who Witnessed Ellen White's Prophetic Gift and Believed* [Nampa, ID: Pacific Press Publishing Association, 2005]). Hoci zázraky nemajú byť jediným testom proroka, tieto nadprirodzené znamenia sa blízko podobajú skúsenostiam Daniela (Dan 10,8–17) a Ezechiela (Ezech 3,12–15), ktorí vo videní vykazovali neobvyklé telesné prejavy.

Budovanie a duchovný úžitok: Jedným z najsilnejších potvrdení prorockého daru Ellen G. Whiteovej je vplyv jej spisov na duchovný život jednotlivcov i adventného hnutia. Jej

posolstvá viedli k duchovnému prebudeniu a reforme a jej knihy a kázne vyzvali nespočetné množstvo ľudí k hlbšiemu odovzdaniu sa Bohu, bohatšiemu modlitebnému životu a väčšej vernosti Písmu. Jej prorocká služba napĺňa 1. Korinťanom 14,3, kde sa píše, že pravé proroctvo buduje, povzbudzuje a potešuje veriacich. Jej spisy aj naďalej prinášajú ovocie, budujú a posilňujú veriacich po celom svete a potvrdzujú pravosť jej prorockej služby.

Na ďalšie štúdium: Pozri Denton E. Rebok, *Believe His Prophets* (Washington, DC: Review and Herald Publishing Association, 1956), kapitoly 7–9, kde nájdete ďalšie dôkazy pravosti prorockej služby Ellen Whiteovej nad rámec ôsmich vyššie uvedených testov, <https://egwwritings.org/read?panels=p654.582&index=0>.

Časť III: Praktická aplikácia

Časť III: Praktická aplikácia

Nasledujúce otázky pre praktickú aplikáciu čerpajúce z vyššie uvedeného komentára sú ponúkané na obohatenie vašej diskusie v triede sobotnej školy. Vyberte z nich a z otázok v lekcii tie, ktoré najlepšie zapoja vašu triedu do zmysluplného uvažovania.

1. Prečo je nevyhnutné prorokov skúšať, a nie ich prijímať či odmietať na základe osobných pocitov alebo väčšinového názoru?
2. Aké nebezpečenstvá hrozia, keď ľudia neskúšajú prorokov podľa Písma? Napadajú vám moderné príklady, kedy falošné tvrdenia viedli k zviadeniu?
3. Ako môžeme tieto testy uplatniť, keď sa dnes stretáme s tvrdeniami o prorockom obdarovaní?
4. Akú rolu zohráva Božie povolanie a poverenie pri potvrdení pravého proroka? Ako môžeme rozlíšiť medzi samozvaným prorokom a prorokom skutočne povolaným Bohom?
5. Prečo je nutné nadprirodzené znamenia starostlivo preverovať? Ako môžu byť zázračné úkazy zavádzajúce, ak nie sú hodnotené spoločne s biblickými princípmi?
6. Ako princíp budovania (edifikácie) pomáha rozlíšiť pravých prorokov od falošných? Aký by mal byť dopad posolstva pravého proroka na cirkev a jednotlivcov?
7. Ako je prorocké povolanie Ellen G. Whiteovej v súlade s biblickým vzorcom Božieho poverenia? Ako spočiatku reagovala na svoje povolanie a ako sa to porovnáva so skúsenosťou postáv, akými boli Jeremiáš alebo Pavol?
8. Akými spôsobmi Ellen G. Whiteová budovala cirkev a jednotlivcov? Ako jej spisy aj naďalej ovplyvňujú duchovný rast a misiu?
9. Ako môže štúdium a uplatňovanie týchto biblických testov posilniť našu dôveru v Božie vedenie prostredníctvom prorockej služby?